

Súd: Správny súd v Bratislave
Spisová značka: BA-8Sa/31/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1021200361
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Šmahovská
ECLI: ECLI:SK:SpSBA:2024:1021200361.1

Uznesenie

Správny súd v Bratislave, v konaní pred sudkyňou JUDr. Katarínou Šmahovskou, v právnej veci žalobkyne: A. B. A., nar. X. XXXXXXXX XXXX, bytom C. D. XX, E., právne zastúpená Advokátskou kanceláriou ŠKODLER & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Dobšinského 12, Bratislava, IČO: 47 238 232, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa - ústredie, so sídlom Ul. 29 augusta 8 a 10, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. XXXX-X/XXXX-F. z X. G. XXXX, takto

rozhodol:

Súd žalobu o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e:

1. Žalobkyňa sa žalobou z XX. A. XXXX domáhala preskúmania zákonnosti a zrušenia rozhodnutia žalovanej č. XXXX-X/XXXX-F. z X. G. XXXX, ktorým žalovaná zastavila konanie o proteste prokurátora Krajskej prokuratúry Bratislava, č. D. XX/XX/XXXX-X H. XX. A. XXXX, ktorý podal prokurátor proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, ústredie, č. XXXXX-X/XXXX-XX z XX. I. XXXX, vo veci zániku povinného sociálneho poistenia žalobkyne, pretože prokurátor vzal podaný protest prokurátora späť predtým, ako bolo o ňom rozhodnuté.

2. Správny súd v Bratislave predovšetkým konštatuje, že s odkazom na zákon č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o správnych súdoch“) sa okrem iného zriadil aj Správny súd v Bratislave. Podľa § 3 ods. 1 zákona o správnych súdoch správne súdy začnú svoju činnosť 1. júna 2023. V zmysle § 3 ods. 3 písm. b) zákona o správnych súdoch prešla právomoc z Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Nitre a Krajského súdu v Trnave na Správny súd v Bratislave. Predmetná právna vec tak prešla na Správny súd v Bratislave a dňa 31. októbra 2023 v dôsledku personálnej zmeny obsadenia súdu sudcami bola náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov pridelená do samosudcovského oddelenia 17Sa.

3. Správny súd po oboznámení sa s obsahom podanej žaloby, vyjadrenia žalovanej k správnej žalobe z XX. XXXX XXXX, vyjadrenia žalobkyne z 19. augusta 2021 (repliky), vyjadrenia žalovanej z 26. októbra 2021 (dupliky), a žalobou napadnutého rozhodnutia žalovanej č. XXXX-X/XXXX-F. z X. XXXXXXXX XXXX, dospel k záveru, že podanú žalobu žalobkyne je potrebné podľa § 98 ods. 1 písm. g) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“) odmietnuť ako neprípustnú.

4. Podľa § 3 ods. 1 písm. a), b), c) SSP na účely tohto zákona sa rozumie

a) administratívnym konaním postup orgánu verejnej správy v rámci výkonu jeho pôsobnosti v oblasti verejnej správy pri vydávaní individuálnych správnych aktov a normatívnych správnych aktov,

b) rozhodnutím orgánu verejnej správy správny akt vydaný orgánom verejnej správy v administratívnom konaní, ktorý je formálne označený ako rozhodnutie alebo je za rozhodnutie považovaný podľa osobitného predpisu a zakladá, mení, zrušuje alebo deklaruje práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby, alebo sa jej priamo dotýka,

c) opatrením orgánu verejnej správy správny akt vydaný orgánom verejnej správy v administratívnom konaní, ktorým sú alebo môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby priamo dotknuté.

5. Podľa § 7 písm. e) SSP správne súdy nepreskúvajú rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy predbežnej, procesnej alebo poriadkovej povahy, ak nemohli mať za následok ujmu na subjektívnych právach účastníka konania.

6. Podľa § 97 SSP ak tento zákon neustanovuje inak, správny súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže správny súd konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).

7. Podľa § 98 ods. 1 písm. g) SSP správny súd uznesením odmietne žalobu, ak je neprípustná.

8. Podľa § 177 ods. 1 SSP správnou žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

9. Podľa § 178 ods. 1 SSP žalobcom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník administratívneho konania bola rozhodnutím orgánu verejnej správy alebo opatrením orgánu verejnej správy ukrátená na svojich právach alebo právom chránených záujmoch.

10. Správne súdy nepreskúvajú rozhodnutia správnych orgánov predbežnej povahy a procesné rozhodnutia týkajúce sa vedenia konania správnych orgánov. Podstata vyňatia rozhodnutí a opatrení uvedených v § 7 písm. e) zo súdneho prieskumu je založená na tom, že predbežné, procesné a poriadkové rozhodnutia a opatrenia vo svojom súčte predstavujú v podstate len samotný procesný postup orgánu verejnej správy v administratívnom konaní s tým, že prípadné pochybenie alebo vady v tomto konaní sa môžu, ale i nemusia preniesť do zákonnosti rozhodnutia alebo opatrenia vydaného v tomto konaní vo veci samej alebo toho rozhodnutia, resp. opatrenia, ktorým sa administratívne konanie končí. Inak povedané, ak sa dotknutý účastník domnieva, že príslušné predbežné, procesné alebo poriadkové rozhodnutie či opatrenie je nezákonné, môže túto skutočnosť namietat ako porušenie procesných predpisov, ktoré sa odrazilo v nezákonnosti prijatého a žalobou napadnutého meritórneho alebo konečného rozhodnutia alebo opatrenia.

11. Procesným rozhodnutím alebo opatrením je také rozhodnutie alebo opatrenie, ktoré v rámci administratívneho konania upravuje určitú procesnú otázku.

12. Z obsahu podanej žaloby a jej príloh mal správny súd za preukázané, že rozhodnutím J. XXXX-X/XXXX-F. z X. XXXXXXXX XXXX žalovaná zastavila konanie o proteste prokurátora Krajskej prokuratúry Bratislava, č. D. XX/XX/XXXX-X z XX. A. XXXX, ktorý podal prokurátor proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, ústredie, č. XXXXX-X/XXXX-XX z XX. I. XXXX, vo veci zániku povinného sociálneho poistenia žalobkyne, pretože prokurátor vzal podaný protest prokurátora späť predtým, ako bolo o ňom rozhodnuté.

13. Protest prokurátora je jedným z prostriedkov prokurátorského dozoru, ktorý prokurátor vykonáva vo vzťahu k orgánom verejnej správy. Prokurátor môže podať protest proti právoplatnému rozhodnutiu orgánu verejnej správy, ktorým bol porušený zákon alebo iný všeobecne záväzný právny predpis, a ktorým boli založené, zmenené alebo zrušené práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb. Správny súd iba zdôrazňuje, že pokiaľ účastník podá podnet na podanie protestu prokurátora, ide ďalej o fakultatívny postup prokurátora, či tento protest podá alebo nie. Nie je preto na mieste ani spochybňovať jeho ďalšie dispozičné úkony, akým je aj späťvzatie jeho protestu. Fyzické a právnické osoby napokon nie sú aktívne legitimované na podanie žaloby na preskúmanie zákonnosti a postupu správneho orgánu ani v prípade rozhodnutia o nevyhovení protestu prokurátora (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Sžo/219/2015 z 22. marca 2016).

14. Takéto rozhodnutie, ktorým bolo zastavené konanie o proteste prokurátora, ktorý vzal svoj protest späť, preto nepochybne predstavuje rozhodnutie procesnej povahy, nakoľko ním nedošlo k meritórnemu rozhodnutiu vo veci samej a taktiež nemohlo mať za následok ujmu na subjektívnych právach žalobcu.

15. Uvedeným právnym názorom vysloveným v obdobnej právnej veci krajským súdom sa už vo svojej rozhodovacej činnosti zaoberal aj Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší správny súd SR“), keď vo svojom rozhodnutí uviedol: „Východiskom pre posúdenie potenciálu procesného rozhodnutia (ktorým došlo k zastaveniu konania o proteste prokurátora) spôsobiť ujmu na subjektívnych právach žalobcu je analýza podstaty, funkcie a účelu inštitútu protestu prokurátora. Protest prokurátora je upravený v ustanoveniach § 22 až § 27 zákona č. 153/2001 Z. z. Protest prokurátora je jedným z prostriedkov prokurátorského dozoru, ktorý prokurátor vykonáva vo vzťahu k orgánom verejnej správy. Na základe toho môže prokurátor podať protest proti správnym aktom orgánov verejnej správy uvedeným v § 21 ods. 1 písm. a) zákona č.153/2001 Z. z., ktorými bol porušený zákon alebo iný všeobecne záväzný právny predpis. Podstatným je, že vo všeobecnosti nejde o návrhové konanie (hoci v prejednávanej veci podanie protestu inicioval žalobca podnetom), teda prokurátor môže podať protest na základe vlastnej dozorovej činnosti alebo na základe podnetu účastníkov správneho konania, preto môže protest prokurátora smerovať aj proti vôli účastníka. Protest prokurátora sa podáva na orgán verejnej správy, ktorý nezákonné rozhodnutie vydal. Následne správny orgán, ktorého rozhodnutie bolo napadnuté protestom, môže protestu prokurátora úplne vyhovieť alebo ho postúpi svojmu nadriadenému orgánu (bezprostredne nadriadenému orgánu, dozerajúcemu orgánu alebo orgánu oprávnenému na rozhodovanie o opravnom prostriedku). Výsledkom môže byť vyhoviecie alebo nevyhovenie protestu prokurátora. Proti rozhodnutiu o proteste prokurátora sa môžu prokurátor a účastníci konania odvolať alebo podať rozklad; na konanie o odvolaní alebo rozklade proti rozhodnutiu o proteste prokurátora sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.

16. Právo disponovania s protestom prokurátora je explicitne vyjadrené v § 23 ods. 3 zákona č. 153/2001 Z. z., podľa ktorého je prokurátor oprávnený vziať protest späť. Následný postup orgánu verejnej správy reguluje (opäť vcelku explicitne a kategoricky) ustanovenie § 24 ods. 15 zákona č. 153/2001 Z. z., podľa ktorého, ak prokurátor vzal protest späť predtým, ako bolo o ňom rozhodnuté, orgán verejnej správy konanie o proteste prokurátora zastaví. Zároveň ustanovenie § 23 ods. 4 zákona č. 153/2001 Z. z. vymedzuje základný účel a zmysel konania o proteste prokurátora, ako osobitného konania, v ktorom sa rozhoduje o tom, či bol porušený zákon (alebo iný všeobecne záväzný právny predpis) aktom orgánu verejnej správy.

17. Protest prokurátora je teda právnym aktom, na základe ktorého môže orgán verejnej správy, ktorého sa napadnuté rozhodnutie týka, protestu vyhovieť alebo nevyhovieť. Rozhodnutie tohto orgánu o proteste prokurátora nie je bezprostredným rozhodnutím o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach subjektov, ktorým prokurátor poskytuje ochranu. Ide o rozhodovanie o návrhu prokurátora, ktorý nie je účastníkom správneho konania. Podanie protestu nemá vplyv na formálno-právnu právoplatnosť napadnutého rozhodnutia, t.j. rozhodnutia vo veci samej. Rozhodnutie o proteste prokurátora, ktorým správny orgán protestu nevyhoviel, nie je teda samo o sebe rozhodnutím vo veci samej. Ak správny orgán protestu vyhovie, nasleduje vydanie rozhodnutia, ktorým je nahradené pôvodné právoplatné rozhodnutie; ak však správny orgán protestu nevyhoví, pôvodné právoplatné rozhodnutie, a teda aj práva a povinnosti ním založené, zostávajú nedotknuté.

18. Najvyšší správny súd v súvislosti s vyššie uvedeným poukazuje na odôvodnenie uznesenia ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 161/2021 z 20. apríla 2021, ktoré sa týka skutkovo podobnej veci, ako je vec prejednávaná. V predmetnej veci išlo o ústavnú sťažnosť, ktorou sťažovateľka (fyzická osoba) namietala porušenie jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy späťvzatím protestu prokurátora. Ústavný súd svoje rozhodnutie odmietnuť ústavnú sťažnosť (ako zjavne neopodstatnenú) odôvodnil primárne interpretáciou role a významu netrestného dozoru prokuratúry. Ústavný súd v prvom rade konštatoval, že podstatou netrestného dozoru prokuratúry je ochrana zákonnosti, t. j. objektívneho práva, pričom ochrana subjektívnych práv fyzických a právnických osôb je v rámci neho sekundárna, prípadne môže i absentovať. Asociáciou protestu prokurátora s ochranou zákonnosti (realizovanou v rámci výkonu netrestného dozoru) ústavný súd determinoval aj prípadný dopad na subjektívne práva osoby (účastníka) iniciujúcej podanie protestu. Ústavný súd dospel k záveru, že späťvzatie protestu prokurátora nemá povahu vybavenia podnetu, ale výlučného dispozičného úkonu prokurátora, ktorý tento úkon navyiac ani nemusí odôvodňovať. Z uvedeného ústavný

súd dôvodil, že späťvzatím protestu prokurátora nemôže dôjsť k zásahu do subjektívnych práv účastníka konania o proteste prokurátora.

19. Obdobne, ako v skôr opísanej veci, rozhodol ústavný súd aj v ďalšej skutkovo príbuznej veci, keď uznesením sp. zn. III. ÚS 311/2021 z 13. mája 2021 odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľky domáhajúcej sa vyslovenia porušenia jej základného práva na súdnu ochranu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) späťvzatím protestu prokurátora. V odôvodnení tohto uznesenia ústavný súd, okrem iného, uviedol, že „Iná ochrana práva, ktorá je zabezpečovaná či už protestom prokurátora alebo správnu žalobou prokurátora, je vedľajším produktom všeobecného dozoru prokuratúry, ktorým sa zabezpečuje verejný záujem nad dodržiavaním zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov orgánmi verejnej správy. Preto z výkonu týchto právomocí prokuratúry, ktoré sa môžu prejaviť aj podaním a následným späťvzatím už podaného protestu, nemožno vyvodiť porušenie základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.“(pozri body 19 až 23 uznesenia Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 6Ssk/45/2021 z 15. decembra 2021).

20. Najvyšší správny súd SR v citovanom rozhodnutí následne uzavrel, že krajský súd rozhodol správne, keď správnu žalobu podľa § 98 ods. 1 písm. g) SSP odmietol, pretože smerovala proti rozhodnutiu, ktoré podľa § 7 písm. e) SSP správne súdy nepreskúmajú.

21. Vzhľadom na skutočnosť, že Najvyšší správny súd SR sa už vo svojej rozhodovacej činnosti zaoberal otázkou, ktorá je rozhodná pre právne posúdenie danej veci (pričom správny súd nevzhladol dôvody pre ktoré by sa mal odchyliť od uvedeného právneho názoru Najvyššieho súdu SR), správny súd odkazuje na predmetné rozhodnutie a jeho dôvody.

22. Správny súd pre úplnosť považuje za potrebné doplniť, že sama žalobkyňa disponovala žalobnou legitímáciou na podanie správnej žaloby proti rozhodnutiu žalovanej číslo XXXXX-X/XXXX-XX z XX. XXXXXXXXXX XXXX, ktorým v spojení s prvostupňovým rozhodnutím pobočky žalovanej Senica bolo rozhodnuté, že žalobkyni ako samostatne zárobkovo činnéj osobe nezaniklo povinné nemocenské a povinné dôchodkové poistenie dňa XX. XXXX XXXX, ale zaniklo dňa XX. XXXXXXXXXX XXXX. O tejto možnosti bola žalovanou v uvedenom rozhodnutí riadne poučená, ako aj bola poučená o mieste a lehote, v ktorej bolo potrebné žalobu podať. Žalobkyňa tak disponovala účinným a dostupným prostriedkom, ktorým sa mohla domáhať ochrany svojich práv na súde. Skutočnosť, že žalobkyňa nevyužila tento dostupný prostriedok, nemôže spôsobovať konverziu nenárokovateľného inštitútu (podanie protestu) na prostriedok „nárokovateľný“. Rovnako tak nevyužitie tejto možnosti nemôže skonvertovať výlučné dispozičné oprávnenie prokurátora na záujmami žalobkyne obmedzený postup. Jednoducho opomenutie žalobkyne brániť svoje práva dostupnými prostriedkami nemá potenciál zmeniť aj ústavným súdom interpretovaný účel a funkciu konania o proteste prokurátora, ktoré je konaním osobitným (§ 23 ods. 4 zákona č. 153/2001 Z. z.).

23. Správny súd preto dospel k záveru, že žalobkyňa sa podanou žalobou z XX. A. XXXX domáhala preskúmania zákonnosti takého rozhodnutia, ktoré treba považovať za rozhodnutie procesnej povahy a ktoré je podľa § 7 písm. e) SSP vylúčené zo súdneho prieskumu.

24. Z vyššie uvedených dôvodov správny súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia a žalobu žalobcu z XX. A. XXXX odmietol podľa § 98 ods. 1 písm. g) SSP v spojení s § 7 písm. e) SSP.

25. O trovách konania správny súd rozhodol podľa § 170 písm. a) SSP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania, pretože žaloba bola odmietnutá.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná kasačná sťažnosť.

Prípadná kasačná sťažnosť musí byť podaná v lehote jedného mesiaca od doručenia tohto rozhodnutia a podáva sa na Správnom súde v Bratislave v počte vyhotovení, zodpovedajúcom počtu účastníkov konania. (§ 443 SSP).

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 SSP).

Kasačná sťažnosť nie je prípustná, ak sa opiera o iné dôvody, ako sú uvedené v § 440, ak sa opiera o dôvody, ktoré sťažovateľ neuplatnil v konaní pred správnym súdom, v ktorom bolo vydané napadnuté rozhodnutie, hoci tak urobiť mohol, ak smeruje len proti dôvodom rozhodnutia správneho súdu. (§ 439 SSP)

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len „sťažnostné body“), návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh).

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, ak ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d), ak je žalovaným Centrum právnej pomoci (§ 449 SSP).